

**Відповідність завдань тесту основної сесії № 2 зовнішнього незалежного оцінювання 2010 року
з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття програмі ЗНО, підручникам і посібникам**

Номер і зміст завдання	Відповідність завдання програмі ЗНО, підручникам і посібникам, затвердженим Міністерством освіти і науки України
<p>1. Найдавніший, за писемними джерелами, народ Північного Причорномор'я – це</p> <p>А гуни. Б скіфи. В сармати. Г кіммерійці.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Стародавня історія України. Кочовики за раннього залізного віку.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 20. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 29–31.</p>
<p>2. У результаті адміністративної реформи, великий київський князь Володимир Святославич</p> <p>А ліквідував владу місцевих племінних князів, які постійно прагнули автономії. Б регламентував збирання данини, упровадивши «погости» та «уроки». В установив формальну зверхність Києва над племінними союзами. Г запровадив удільно-вотчинний устрій держави.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Внутрішньо та зовнішньополітична діяльність князя Володимира Великого.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 73. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 98.</p>

<p>3. «Рядовичами» в Київській Русі називали</p> <p>А селян, які мали земельні наділи, вели своє господарство та виконували повинності на користь феодала.</p> <p>Б людей, які перебували у повній власності феодала (продавалися, дарувалися, передавалися в спадщину).</p> <p>В ремісників, які мешкали в садибах феодалів, працювали в їхніх майстернях і сплачували грошову данину.</p> <p>Г селян, які потрапили в залежність від феодала, уклавши з ним договір найму, працювали в його господарстві.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Політичний, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX – XIV ст. Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 126.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 182.</p>
<p>4. У якому столітті відбулася подія, описана в уривку з історичного джерела? <i>«І спорудив він церкву святої Софії в Києві. І прикрасив її іконами багатоцінними, і золотом, і сріблом, і начинням церковним. У ній же співи воздають богам...»</i></p> <p>А X ст.</p> <p>Б XI ст.</p> <p>В XII ст.</p> <p>Г XIII ст.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Внутрішньополітична діяльність Ярослава Мудрого. Спорудження Софійського собору.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. — С. 79–80.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 114.</p>
<p>5. Укладення збірки норм давньоруського права «Правди Ярослава» призвело до</p> <p>А заборони звичаю кровної помсти.</p> <p>Б заміни фізичних покарань штрафами.</p> <p>В упорядкування права власності на землю.</p> <p>Г створення єдиного стану кріпосних селян.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Внутрішньополітична діяльність Ярослава Мудрого.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 80–81.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 115 – С. 116.</p>

6. Які чинники спричинили роздробленість Київської Русі?

1. Великі простори держави, етнічна неоднорідність її населення.
2. Чіткий, незмінний механізм спадковості великокнязівської влади.
3. Зміцнення вотчинної форми феодального землеволодіння.
4. Навала монгольських орд хана Батия.

А 1, 3

Б 1, 4

В 2, 3

Г 2, 4

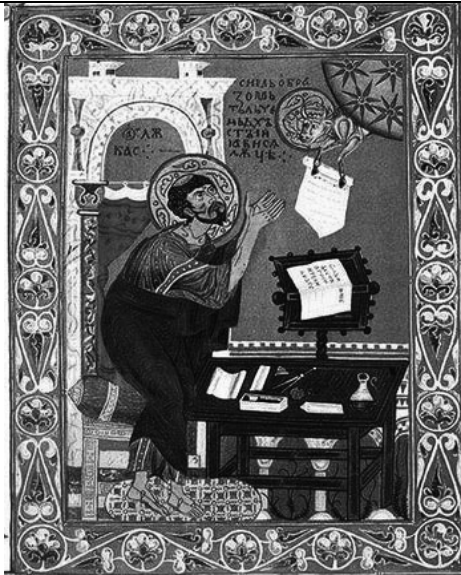
Відповідність програмі: Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава.

Відповідність підручникам: Лях Р. Темброва Н. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 99–101.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 137–138.

7. Дохристиянську давньоруську пам'ятку культури зображено на фото

А

В

Б

Г

Відповідність програмі: Виникнення та розквіт Київської Русі.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 52.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 74.

8. На українських землях, включених до до складу Литовської держави, за князя Ольгерда (1345 – 1377 рр.)

- А відновлено фільварки.
- Б витіснено православ'я католицизмом.
- В утверджено правові норми Литовських Статутів.
- Г збережено існуючі системи управління та судочинства.

Відповідність програмі: Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Входження українських земель до складу Литовської держави.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003 С. – 154.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 226 – 227, 231.

9. Які поняття й терміни потрібно використовувати, характеризуючи економічний розвиток українських земель у середині XVI – першій половині XVII ст.?

1. «Державні селяни».
2. «Панщина».
3. «Кріпацтво».
4. «Промисловий переворот».
5. «Фільварок».
6. «Буржуазія».

А 1, 2, 4

Б 1, 4, 6

В 2, 3, 5

Г 3, 5, 6

Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVI ст.

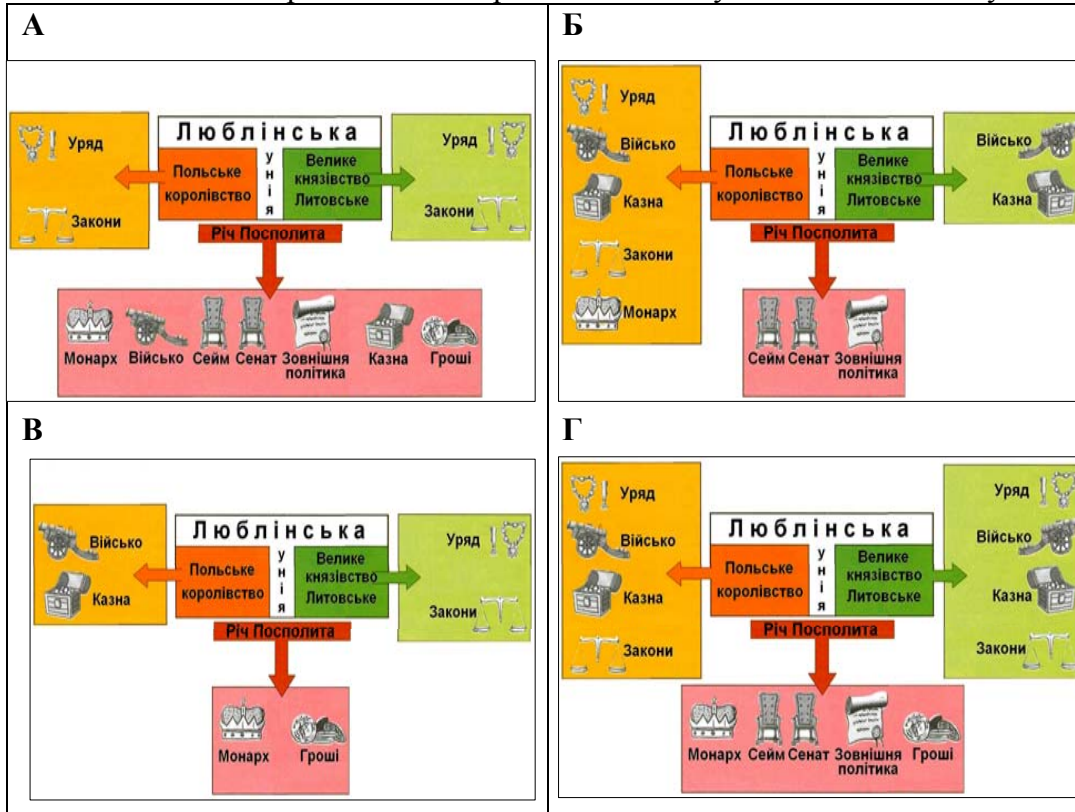
Українські землі в першій половині XVII ст., зміни в соціально-економічному житті

Відповідність підручникам:

Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 9, 13.

Швидко Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 19–21.

10. На якій схемі правильно відображено основні умови Люблінської унії 1569 р.?

Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVI ст. Люблінський сейм (Люблінська унія). Утворення Речі Посполитої.

Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 11–12.

Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 9.

11. Про який соціально-економічний процес ідеться в Литовському статуті 1588 р.?

«Якби якийсь вотчинний підданий або селянин пішов від котрогось боярина, не переходячи до іншого [боярина], і той, від якого піде, не шукав би того підданого або селянина десять років, – надалі йому до нього нема діла».

- А обезземелення
- Б окатоличення
- В закріпачення
- Г полонізація

Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVI ст. Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Повстання 90-х років XVI ст.

Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 13.

Швидко Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 20.

<p>12. Хто є автором цитованого історичного джерела? <i>«...Почалася книга, названа «Апостол», друкуватися в богом береженому місті Львові... року 1573, лютого в 25 день, і завершилася [друкуватися] року 74-го того ж місяця в 15 день».</i> А Іван Федоров Б Швайпольт Фіоль В Йоган Гутенберг Г Франциск Скорина</p>	<p><i>Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVI ст. Розвиток культури й освіти.</i> <i>Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 73.</i> <i>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 109.</i></p>
<p>13. Про заснування якого навчального закладу йдеться в уривку з історичного джерела? <i>«Нововведенням, яке невдовзі тріумфально увійшло в практику української освіти, стало вивчення трьох мов – грецької, латинської та церковнослов'янської. Створення школи слов'яно-греко-латинського типу було справжньою революцією в освітній православній традиції, уперше поєднавши на порубіжжі греко-слов'янського культурного ареалу і католицької Європи візантійський Схід із латинським Заходом».</i> А Лаврська школа Б Острозька академія В Львівська братська школа Г Києво-Могилянська колегія</p>	<p><i>Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVI ст. Розвиток культури й освіти.</i> <i>Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 71.</i> <i>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 106.</i></p>
<p>14. Які битви Національно-визвольної війни середини XVII ст. відбулися впродовж 1649 – 1651 рр.? А Жовтоводська, Корсунська Б Корсунська, Пилявецька В Пилявецька, Зборівська Г Зборівська, Берестецька</p>	<p><i>Відповідність програмі: Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.</i> <i>Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 102–103, 114–117.</i> <i>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 154–155, 163–167.</i></p>

15. Які зміни в суспільному житті Лівобережної Гетьманщини відбулися в другій половині XVII ст.?
- А Здобуття української шляхтою панівного становища в суспільстві внаслідок злиття з російським дворянством.
  - Б Виокремлення з козацького середовища козацької старшини в панівний привілейований стан.
  - В Перетворення міщанства в окремий стан, що мав права на самоврядування, суд, заняття ремеслами.
  - Г Втрата селянством особистої свободи, права займанщини та спадкового землеволодіння.

Відповідність програмі: Українські землі в 60 – 80-ті рр. XVII ст. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.
Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 177.
 Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 212–213.

16. Якими цифрами на карті позначено території, на які розповсюджувалася влада І. Мазепи в 1704 – 1708 рр.?
- А 1, 2
  - Б 1, 3
  - В 2, 3
  - Г 1, 2, 3

Відповідність програмі: Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. Гетьманування І. Мазепи.
Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 190.
 Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 243–244.

<p>17. Яким роком датується цитований документ? <i>«Після всемілостивішого від нас звільнення графа Розумовського з чину гетьманського наказуємо нашому Сенатові для належного управління в Малій Росії створити там Малоросійську колегію, в якій бути головним нашому генералу графу Рум'янцеву...»</i></p> <p>А 1722 р. Б 1727 р. В 1734 р. Г 1764 р.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVIII ст. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 222. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 286–287.</p>
<p>18. Що спричинило оприлюднення цитованого документа? <i>«...Ми, Катерина II, імператриця всеросійська... Об'являємо всім нашим людям, які живуть в... Речі Посполитій, зокрема у воеводствах Київському, Подільському, Брацлавському, Волинському... Ми змушені з жалем прийняти до відома, що... кріпаки, відкинувши послух владі і їхнім панам допустились убивств... внаслідок обману розбишак, які видають себе частиною Війська Запорозького...»</i></p> <p>А Коліївщина Б Рух опришків В «Холерні бунти» Г «Ходіння в народ»</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVIII ст. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. <i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 6–8. Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 6–7. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 305–309.</p>

<p>19. Програмні вимоги Південного товариства декабристів – це</p> <p>А установлення конституційної монархії, федеративного устрою майбутньої держави.</p> <p>Б об'єднання слов'ян у федерацію, здобуття кожним народом власної державності з республіканською формою правління.</p> <p>В повалення монархії, побудова «єдиної, нероздільної, вільної, самостійної України від Карпат аж по Кавказ».</p> <p>Г установлення республіканської форми правління, скасування кріпацтва, надання селянам громадянських і політичних прав.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Поширення на Україну російського та польського суспільних рухів.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 62.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 60.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 67–68.</p>
<p>20. Які форми протесту селян Наддніпрянської України проти соціального гноблення були характерними для першої половини XIX ст.?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демонстрації. 2. Звернення до парламенту. 3. Підпали поміщицьких маєтків. 4. Політичний терор. 5. Відмова відбувати панщину. 6. Втечі з маєтків. <p>А 1, 2, 4</p> <p>Б 3, 5, 6</p> <p>В 1, 4, 5</p> <p>Г 2, 3, 6</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Форми соціального протесту українського населення в першій половині XIX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 72–76.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 45.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 121, 124.</p>

<p>21. У результаті Кримської війни (1853 – 1856 рр.) Російська імперія втратила</p> <p>А Брацлавщину. Б Західне Поділля. В Східну Київщину. Г Південну Бессарабію.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> : Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 120.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 135–136.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 120–120.</p>
<p>22. Про який документ ідеться в спогадах М. Старицького?</p> <p><i>«... ми вимушені були співати у концертах народні пісні на французькій мові... Тим [розпорядженням] українська мова була цілком заборонена, той [документ] не давав мені видавати і моєї драми «Не судилось», яка була... начорно закінчена та вчитана Косачкою й Кониським...»</i></p> <p>А «Маніфест...» імператора Олександра II від 19 лютого 1861 р. Б Циркуляр міністра внутрішніх справ П. Валуєва від 30 липня 1863 р. В Емський указ імператора Олександра II від 30 травня 1876 р. Г «Маніфест...» імператора Миколи II від 17 жовтня 1905 р.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Національний рух на Наддніпрянщині та його вплив на національну політику Росії.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> : Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 139.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 212, 215–216.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 185, 189.</p>

<p>23. Микола Лисенко – це видатний український</p> <p>А композитор, автор хорових поем «Легенда», «Моя пісня», обробок українських пісень «Козака несуть», «Дударик», «Щедрик».</p> <p>Б драматург, композитор, співак, соліст Флорентійської та Російської опер, автор опери «Запорожець за Дунаєм».</p> <p>В хоровий диригент, композитор, автор духових концертів, зокрема: «Спаси мя, Боже», «В молитвах неусыпающую Богородицы».</p> <p>Г композитор, етнограф, учасник громадівського руху, автор опер «Тарас Бульба», «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Енеїда».</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Культура України в другій половині XIX – початку XX ст. Розвиток музичного мистецтва.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 164.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 267.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 329–330.</p>
<p>24. Які зміни в суспільному житті Наддніпрянської України відбулися після оприлюднення цитованого документа?</p> <p><i>«Від заворушень, що виникли, може з’явитися загроза цілісності та єдності держави загальноросійської... До обов’язків уряду Ми віднесли виконання непохитної нашої волі: 1) дарувати населенню непорушні основи громадянської свободи совісті, слова, зібрань і союзів ...»</i></p> <p>А Відновлення магдебурзького права.</p> <p>Б Утворення Української автокефальної церкви.</p> <p>В Розгортання мережі осередків товариства «Просвіта».</p> <p>Г Відкриття в усіх університетах українознавчих кафедр.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна на початку XX ст. Національно-визвольний рух України в роки російської революції 1905 – 1907 рр.,</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 184–185.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 347–348.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 275–276.</p>

<p>25. Одне із завдань земельної реформи, упровадженої П. Столипіним, – це</p> <p>А ліквідація великого поміщицького землеволодіння.</p> <p>Б подолання кризи сільськогосподарського перевиробництва.</p> <p>В зміцнення соціальної опори самодержавства на селі.</p> <p>Г скасування кріпосницької залежності селян і панщини.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> . Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i></p> <p>Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 187–188.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 354–355.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 281–284.</p>
<p>26. Яка країна на початку ХХ ст. визначила свої зовнішньополітичні пріоритети таким чином: «...твердо приймаються такі завдання на найближчі роки: 1) приєднати західні землі та належною поступовістю викоринити тут мазепинський дух; 2) заволодіти протоками, які мають для нас виключне стратегічне значення для виходу нашого флоту з Чорного моря до Середземного?»</p> <p>А Росія</p> <p>Б Румунія</p> <p>В Німеччина</p> <p>Г Австро-Угорщина</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в Першій світовій війні. Політичні плани і наміри ворогуючих держав щодо українських земель.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 10.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 8.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 9.</p>

<p>27. У який період Української революції схвалено цитовані документи?</p> <p>1. <i>«Хай буде Україна вільною. ...Так сказали виборні люди з усієї Землі Української. Сказавши так, вони вибрали з-поміж себе нас, Українську Центральну Раду, і наказали нам... творити новий лад вільної автономної України».</i></p> <p>2. <i>«...На час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає Тимчасовий уряд...»</i></p> <p>А березень – серпень 1917 р. Б серпень – листопад 1917 р. В листопад – грудень 1917 р. Г грудень 1917 р. – січень 1918 р.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Основні положення I, II, III та IV Універсалів УЦР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 44–50.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 44–47.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 56–59, 61.</p>
<p>28. «Народний секретаріат» – це</p> <p>А «революційний орган українського народу», створений у червні 1917 р. Українською Центральною Радою після оприлюднення Першого Універсалу.</p> <p>Б перший робітничо-селянський уряд радянської України, створений у грудні 1917 р. постановою Центрального Виконавчого Комітету Рад України.</p> <p>В виконавчий орган Української Народної Республіки, створений у січні 1918 р. Четвертим Універсалом Української Центральної Ради.</p> <p>Г вищий розпорядчий орган Західноукраїнської Народної Республіки, створений у листопаді 1918 р. рішенням Української Національної Ради.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Війна радянської Росії з УНР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 70.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 67.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 85–86.</p>

29. Якого договору стосується цитований нижче документ?

«Строго таємно. З огляду на сучасний брак харчових продуктів... мир з Україною мусить бути підписаний якнайскоріше... На випадок, якби Україна попросила військової допомоги проти російських максималістів, то таке прохання можливо задовольнити. За це Україна зобов'язується до якнайскорішої поставки хліба...»

- А** Варшавського договору між Директорією УНР і Польською Республікою.
- Б** Мюнхенського договору між Німеччиною й Великобританією, Францією, Італією.
- В** Брест-Литовського договору між УНР, Німеччиною та її союзниками.
- Г** Договору між Українською Державою та Великим Військом Донським.

Відповідність програмі: Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.). Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 83–86.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 71–73.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 105–107.

<p>30. Організація лікнепу, ліквідація університетів, проведення «українізації» були складовими політики</p> <p>А Української Соціалістичної Радянської Республіки. Б Української Держави П. Скороподського. В Західноукраїнської Народної Республіки. Г Української Народної Республіки.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.). Культурне життя в Україні в умовах окупації та війни. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.). Основні завдання культурно-освітньої роботи, яку проводили більшовики в 1920-х рр. Політика «коренізації» УСРР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 184–185, 219, 223–224.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 154–160.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 195–196, 240.</p>
<p>31. Вільну академію пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ) засновано</p> <p>А П. Тичиною. Б М. Рильським. В Ю. Яновським. Г М. Хвильовим.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.). Українське національне відродження в літературі та театрі.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 228.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 203.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 248.</p>

- 32.** Політичний процес в СРСР, що започаткував широкомасштабні репресії в країні наприкінці 1920 – на початку 1930-их рр., увійшов в історію під назвою
- А** справа «Українського національного центру».
  - Б** справа «Спілки визволення України».
  - В** Шахтинська справа.
  - Г** Справа Промпартії.

Відповідність програмі: Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Масові репресії.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 261.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 214–215.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 257.

33. Із якою метою партійно-державне керівництво УСРР наприкінці 1920-их рр. розповсюджувало зображений плакат?

А Спонукати одноосібників добровільно вступати в колгоспи.

Б Викликати у селян зневажливе ставлення до одноосібників.

В Посилити класову боротьбу на селі проти куркульства.

Г Роз'яснити селянству завдання політики «ліквідації куркульства як класу».

Відповідність програмі: Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Сутність та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації в Україні.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 245–248.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 222–224.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 272–273.

<p>34. У яких уривках із історичних джерел відображено особливості соціально-економічного життя України в 1930-их рр.?</p> <p>1. «...У всіх колгоспах, які не виконали плану хлібозаготівель, в п'ятиденний строк вивезти всі без винятку наявні колгоспні фонди, у тому числі і насіннєвий, в рахунок виконання плану хлібозаготівель...»</p> <p>2. «...Завдання семирічки в галузі сільського господарства ми зможемо виконати за п'ять років... Розрахунки показують, що посіви кукурудзи повинні орієнтовно скласти 9 – 10 млн га і рівнятися приблизно половині всієї площі зернових...»</p> <p>3. «Продукція соціалістичної індустрії України зросла більш як удвоє. Почали діяти нові величезні підприємства (Запорізький комбінат, Новокраматорський машинобудівний завод, Криворізький металургійний завод)...»</p> <p>А 1, 2 Б 1, 3 В 2, 3 Г 1, 2, 3</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Основні індустріальні об'єкти, побудовані за часів модернізації. Причини та наслідки Голодомору.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 240, 250.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 218, 232.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 267, 281.</p>
<p>35. Який висновок можна зробити, аналізуючи цитований документ?</p> <p><i>«Кампанія щодо виселення куркулів і їхніх родин проводиться передусім у таких регіонах СРСР: з України – 30000 – 35000 родин; з Білорусії – 6000 – 7000 родин; з Середньоволзького краю – 8000 – 10000 родин; з Уралу – 10000 – 15000 родин».</i></p> <p>А Активний опір, який чинило українське селянство колективізації, спонукав радянську владу здійснювати репресивні заходи.</p> <p>Б Нестача вільних сільськогосподарських земель спричинила масове виселення селян до малозаселених регіонів СРСР.</p> <p>В Освоєння цілинних земель спонукало радянський уряд залучати на цілину найбільш активну частину селянства.</p> <p>Г Забруднення сільськогосподарських угідь відходами промислового виробництва змушувало селян переселятися в безпечні регіони.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Соціально-економічне життя.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 248–249.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 224–226.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 278.</p>

<p>36. Що було характерним для культурного життя України в 1930-ті рр.?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення політики «українізації». 2. Масове знищення культових споруд. 3. Початок русифікації української школи. 4. Запровадження обов'язкової середньої освіти. 5. Створення творчих літературно-мистецьких об'єднань угруповань. 6. Утвердження жорсткого ідеологічного контролю за діяльністю творчих спілок. <p>А 1, 4, 6 Б 1, 3, 5 В 2, 3, 6 Г 2, 4, 5</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Особливості суспільно-політичного та культурного життя періоду.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С., 269, 272–274.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 255–256, 260–264, 266.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 300–301, 306–310.</p>
<p>37. «Осадництво» – це</p> <p>А процес згортання української освіти, здійснюваний урядом Чехо-Словаччини в другій половині 1920 – 1930-х рр.</p> <p>Б адміністративна уніфікація українських земель, здійснювана урядом Румунії у 1920 – першій половині 1930-х рр.</p> <p>В політико-ідеологічний контроль за українськими партіями, здійснюваний чехо-словацькими партіями в 1920 – 1930-х рр.</p> <p>Г політика планомірного заселення українських земель військовими та цивільними колоністами, здійснювана урядом Польщі в 1920-х рр.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі (1921 – 1938 рр.). Політика уряду Польщі в українських землях.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 282–283.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 273–274.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 320.</p>

<p>38. Наслідком підписання якого договору стали події, описані в уривку з історичного джерела? <i>«Німецьке населення одностайно вітає рішення радянського уряду взяти під захист братнє радянському народові білоруське та українське населення Польщі, залишене напризволяще польським урядом...»</i></p> <p>А Версальський договір між Німеччиною та США, країнами Антанти, Японією Б Московський договір між СРСР і Німеччиною (пакт «Молотова–Ріббентропа») В Брест-Литовський договір між УНР, Німеччиною та її союзниками Г Рапальський договір між РСФРР і Німеччиною</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). <i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 6–9. Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 5–8. Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. С. 4–5.</p>
<p>39. Які заходи радянізації західноукраїнських земель у 1939 – 1941 рр. були позитивно сприйняті українським населенням?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичні репресії. 2. Колективізація селянських господарств. 3. Націоналізація закладів торгівлі та промислових підприємств. 4. Створення системи соціального забезпечення. 5. Заборона діяльності партій і громадських об'єднань. 6. Ліквідація польського та румунського державних апаратів. <p>А 2, 4, 5 Б 1, 3, 6 В 1, 2, 5 Г 3, 4, 6</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Включення Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. <i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 12–15. Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 9–12. Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 7–8.</p>

<p>40. З іменем якого діяча пов'язані описані нижче події? <i>«Командування Південно-Західного фронту вжило додаткових заходів для оборони Києва в умовах оточення. Навколо міста було створено три лінії оборони. На допомогу армії сформовано 13 винищувальних батальйонів, 19 загонів народного ополчення...»</i></p> <p>А М. Кирпонос Б М. Ватутін В Г. Жуков Г С. Тимошенко</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Початок Великої Вітчизняної війни, окупація України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 24.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 22.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 14.</p>
<p>41. У роки Великої Вітчизняної війни українськими вченими</p> <p>А розроблено систему залпового реактивного вогню «Катюша».</p> <p>Б налагоджено автоматичне електрозварювання корпусів танків.</p> <p>В створено серію середніх підводних човнів «Щука».</p> <p>Г сконструйовано та запущено у виробництво танк Т-34.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 69.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 61.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 62.</p>

<p>42. Які події Великої Вітчизняної війни відбулись упродовж 1944 року?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визволення Донбасу. 2. «Битва за Дніпро». 3. Корсунь-Шевченківська наступальна операція. 4. Депортація кримських татар до Середньої Азії. 5. Львівсько-Сандомирська наступальна операція. 6. Утворення Українського штабу партизанського руху. <p>А 1, 2, 6 Б 1, 3, 5 В 2, 4, 6 Г 3, 4, 5</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Визволення України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 53–58.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 46–48.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 47–49.</p>
<p>43. Утворення наркомату закордонних справ УРСР (1944 р.), вступ республіки до Організації Об'єднаних Націй (1945 р.) – це факти що, свідчать про</p> <p>А відновлення зовнішньополітичної діяльності України. Б приєднання України до Антигітлерівської коаліції. В початок післявоєнної відбудови України. Г вихід України з Другої світової війни.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр. Україна – суб'єкт міжнародних відносин.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 80–84.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 66–70.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 75–76.</p>

<p>44. Чи відображено в уривках з історичних джерел особливості економічного розвитку УРСР у період післявоєнної відбудови (1945 – початок 1950-х рр.)?</p> <p>1. «...Характерним для цього періоду було суттєве зниження плану закупівель зерна, підвищення у 1,5 – 2 рази цін на сільськогосподарську продукцію, збільшення капіталовкладень у сільське господарство».</p> <p>2. «...Темпи промислового розвитку Західної України були вищими, ніж на сході УРСР. У роки четвертої п'ятирічки тут споруджено понад 2,5 тис. великих і середніх промислових підприємств».</p> <p>А Відображено в обох уривках. Б Тільки в першому. В Тільки в другому. Г Не відображено в жодному з уривків.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр. Процеси радянзації на західних областях України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 96–98.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 85–86.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 94–95.</p>
<p>45. Ліквідація раднаргоспів у другій половині 1960-х рр. призвела до</p> <p>А розширення господарських прав республік. Б посилення централізованості планування. В ліквідації директивного планування. Г утворення вільних економічних зон.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Здійснення економічних реформ у другій половині 1960-х рр.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 176.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 172–175.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 177.</p>

<p>46. Одне із завдань Української Гельсінської групи – це</p> <p>А ознайомлення української громадськості з Декларацією прав людини.</p> <p>Б засудження фактів втручання СРСР у внутрішні справи країн Східної Європи.</p> <p>В відновлення в правах неправильно звинувачених, незаконно засуджених осіб.</p> <p>Г внесення до Конституції УРСР положень про свободу слова та віросповідання.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Друга хвиля дисидентського руху.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 196–197.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 196–197.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 194–195.</p>
<p>47. Яку позицію займало партійне керівництво УРСР на чолі з В. Щербицьким щодо реформаторського курсу М. Горбачова впродовж 1985–1987 рр.?</p> <p>А Підтримка та активне впровадження в республіці партійного курсу на демократизацію суспільного життя.</p> <p>Б Офіційна підтримка курсу «перебудови» та фактичне блокування реформаторських кроків союзного партійного керівництва.</p> <p>В Засудження курсу «перебудови» та розроблення власної концепції реформування УРСР на засадах ринкової економіки.</p> <p>Г Категорична відмова від підтримки курсу «перебудови», ініціювання заходів, спрямованих на усунення М. Горбачова від влади.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 218.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 218–219.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 245–246.</p>

48. Якого періоду в історії України стосується зображений плакат?

- А «відлига»
- Б «застій»
- В «перебудова»
- Г «незалежність»

Відповідність програмі: Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 233.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 217.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 218–243.

49. У яких уривках з історичних джерел охарактеризовано окремі аспекти соціально-економічного розвитку України в 90-х рр. ХХ ст.?

1. «В Україні кількість торговельних точок, що реалізовували спиртні напої, зменшилася вдвоє. Понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники, зокрема унікальних сортів. Поширилося самогонваріння».
2. «...За експертними оцінками у вітчизняному виробництві частка тіньового сектора фактично зрівнялась з часткою офіційною. Це явище логічно супроводжується зростанням масштабів нелегального вивозу капіталу».

- А Охарактеризовано в обох уривках.
- Б Тільки в першому.
- В Тільки в другому.
- Г Не охарактеризовано в жодному з уривків.

Відповідність програмі: Україна в умовах незалежності.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 278–283.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 263–264.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 316–317.

<p>50. Характерними ознаками розвитку багатопартійності в Україні на сучасному етапі є</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 участь широких верств суспільства партійній роботі. 2 географічна зорієнтованість партій. 3 декларативний характер партійних програмних документів. <p>А 1, 2 Б 1, 3 В 2, 3 Г 1, 2, 3</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах незалежності.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 293–296, 352–356.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 267–270.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 303–309.</p>		
<p>51. Установіть відповідність між описаними подіями та часом (століттями), коли вони відбулися.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>1 «Охрестився ж він у церкві Святої Софії... у городі Корсуні. По хрещенні ж привів Володимир цесарицю на обручення.. Коли ж охрестили його... передали йому віру християнську...»</p> <p>2 «Аскольд же і Дір прийшли. І вискочили всі інші вої з човнів, і мовив Олег Аскольдові й Дірові: «Ви оба не є князі, ні роду княжого. А я єсмь роду княжого. – І тут винесли Ігоря. А се – син Рюриків».</p> <p>3 «І заложив князь город – великий Київ, а в города сього ворота є Золоті... Спорудив [церкву] Благовіщення. Після цього він звів монастир святого Гергія Побідоносця...»</p> <p>4 «І взяли татари місто Київ, місяця грудня в 6 день: а Дмитра воеводу привели пораненого до Батия, і не велів Батий убивати його ради його мужності...»</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>А IX ст.</p> <p>Б X ст.</p> <p>В XI ст.</p> <p>Г XII ст.</p> <p>Д XIII ст.</p> </td> </tr> </table>	<p>1 «Охрестився ж він у церкві Святої Софії... у городі Корсуні. По хрещенні ж привів Володимир цесарицю на обручення.. Коли ж охрестили його... передали йому віру християнську...»</p> <p>2 «Аскольд же і Дір прийшли. І вискочили всі інші вої з човнів, і мовив Олег Аскольдові й Дірові: «Ви оба не є князі, ні роду княжого. А я єсмь роду княжого. – І тут винесли Ігоря. А се – син Рюриків».</p> <p>3 «І заложив князь город – великий Київ, а в города сього ворота є Золоті... Спорудив [церкву] Благовіщення. Після цього він звів монастир святого Гергія Побідоносця...»</p> <p>4 «І взяли татари місто Київ, місяця грудня в 6 день: а Дмитра воеводу привели пораненого до Батия, і не велів Батий убивати його ради його мужності...»</p>	<p>А IX ст.</p> <p>Б X ст.</p> <p>В XI ст.</p> <p>Г XII ст.</p> <p>Д XIII ст.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава. Монгольська навала на південно-західні землі Русі.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С.59, 74–75, 79–80, 110–112.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 78, 102, 114, 158–159.</p>
<p>1 «Охрестився ж він у церкві Святої Софії... у городі Корсуні. По хрещенні ж привів Володимир цесарицю на обручення.. Коли ж охрестили його... передали йому віру християнську...»</p> <p>2 «Аскольд же і Дір прийшли. І вискочили всі інші вої з човнів, і мовив Олег Аскольдові й Дірові: «Ви оба не є князі, ні роду княжого. А я єсмь роду княжого. – І тут винесли Ігоря. А се – син Рюриків».</p> <p>3 «І заложив князь город – великий Київ, а в города сього ворота є Золоті... Спорудив [церкву] Благовіщення. Після цього він звів монастир святого Гергія Побідоносця...»</p> <p>4 «І взяли татари місто Київ, місяця грудня в 6 день: а Дмитра воеводу привели пораненого до Батия, і не велів Батий убивати його ради його мужності...»</p>	<p>А IX ст.</p> <p>Б X ст.</p> <p>В XI ст.</p> <p>Г XII ст.</p> <p>Д XIII ст.</p>		

52. Установіть відповідність між діячами культури та фактами їхньої біографії.

1	Мелетій Смотрицький	А	Брав участь у побудові собору Різдва Богородиці в Козельці, Кирилівського монастиря та Покровської церкви в Києві.
2	Феофан Прокопович	Б	Ректор Києво-Могилянської академії, згодом – віце-президент Синоду. Автор філософських праць «Духовний регламент», «Правда волі монаршої».
3	Лазар Баранович	В	Один із перших ректорів Київської братської школи. Автор «Граматики славенської», полемічного твору «Тренос, або плач східної церкви...».
4	Іван Щирський	Г	Був висвячений на єпископа Чернігівського і Новгород-Сіверського. Заснував друкарню в Чернігові. Автор кількох богословських трактатів «Нова міра старої віри», «Меч духовний».
		Д	Освіту здобув у Чернігівському колегіумі, у якому працював викладачем. Автор ілюстрацій і гравюр до книг Д Туптала, С. Яворського, П. Орлика та ін.

Відповідність програмі: Українські землі в першій половині XVII ст. Розвиток культури та освіти.

Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. Розвиток культури та освіти.

Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С.78, 231–233, 237.

Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 110, 322–338.

<p>53. Установіть відповідність між назвами документів та їхнім змістом.</p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;">1</td> <td>«Маніфест...» імператора Олександра II від 19 лютого 1861 р.</td> <td style="vertical-align: top;">А</td> <td>«Божою милістю Ми, Олександр Другий... оголошуємо, що кріпосні люди отримають повні права вільних сільських обивателів...»</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">2</td> <td>Циркуляр міністра внутрішніх справ П. Валуєва 1863 р.</td> <td style="vertical-align: top;">Б</td> <td>«...не допустити ввезення в межі імперії без окремого на те дозволу... будь-яких книг і брошур, що видаються за кордоном малоросійською говіркою; ...припинити видання газети «Киевский телеграф».</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">3</td> <td>Емський указ імператора Олександра II 1876 р.</td> <td style="vertical-align: top;">В</td> <td>«...Видання книг малоруською мовою як духовного змісту, так і навчальних, і взагалі для першопочаткового читання народу, припинити...»</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">4</td> <td>«Маніфест...» імператора Миколи II від 17 жовтня 1905р.</td> <td style="vertical-align: top;">Г</td> <td>«За всяке вперте непідкорення панам, хоч і без явного повстання... кріпаки піддаються покаранню різками від двадцяти до п'ятидесяти ударів...»</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="vertical-align: top;">Д</td> <td>«До обов'язків уряду Ми віднесли виконання непохитної нашої волі: 1) дарувати населенню непорушні основи громадянської свободи совісті, слова, зібрань і союзів...»</td> </tr> </table>	1	«Маніфест...» імператора Олександра II від 19 лютого 1861 р.	А	«Божою милістю Ми, Олександр Другий... оголошуємо, що кріпосні люди отримають повні права вільних сільських обивателів...»	2	Циркуляр міністра внутрішніх справ П. Валуєва 1863 р.	Б	«...не допустити ввезення в межі імперії без окремого на те дозволу... будь-яких книг і брошур, що видаються за кордоном малоросійською говіркою; ...припинити видання газети «Киевский телеграф».	3	Емський указ імператора Олександра II 1876 р.	В	«...Видання книг малоруською мовою як духовного змісту, так і навчальних, і взагалі для першопочаткового читання народу, припинити...»	4	«Маніфест...» імператора Миколи II від 17 жовтня 1905р.	Г	«За всяке вперте непідкорення панам, хоч і без явного повстання... кріпаки піддаються покаранню різками від двадцяти до п'ятидесяти ударів...»			Д	«До обов'язків уряду Ми віднесли виконання непохитної нашої волі: 1) дарувати населенню непорушні основи громадянської свободи совісті, слова, зібрань і союзів...»	<p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна на початку ХХ ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 121, 138–139, 184.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 144, 207–210, 212–216, 338–339.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 127, 180, 185, 268.</p>
1	«Маніфест...» імператора Олександра II від 19 лютого 1861 р.	А	«Божою милістю Ми, Олександр Другий... оголошуємо, що кріпосні люди отримають повні права вільних сільських обивателів...»																		
2	Циркуляр міністра внутрішніх справ П. Валуєва 1863 р.	Б	«...не допустити ввезення в межі імперії без окремого на те дозволу... будь-яких книг і брошур, що видаються за кордоном малоросійською говіркою; ...припинити видання газети «Киевский телеграф».																		
3	Емський указ імператора Олександра II 1876 р.	В	«...Видання книг малоруською мовою як духовного змісту, так і навчальних, і взагалі для першопочаткового читання народу, припинити...»																		
4	«Маніфест...» імператора Миколи II від 17 жовтня 1905р.	Г	«За всяке вперте непідкорення панам, хоч і без явного повстання... кріпаки піддаються покаранню різками від двадцяти до п'ятидесяти ударів...»																		
		Д	«До обов'язків уряду Ми віднесли виконання непохитної нашої волі: 1) дарувати населенню непорушні основи громадянської свободи совісті, слова, зібрань і союзів...»																		
<p>54. Установіть відповідність між подіями 1918–1920-х років та їхніми наслідками.</p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;">1</td> <td>Другий зимовий похід Армії УНР.</td> <td style="vertical-align: top;">А</td> <td>Націоналізація промисловості, створення сільськогосподарських артілей і комун.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">2</td> <td>Прихід до влади гетьмана П. Скоропадського.</td> <td style="vertical-align: top;">Б</td> <td>Відновлення права приватної власності, створення державного бюджету.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">3</td> <td>Брест-Литовський договір між УНР і державами Четверного союзу.</td> <td style="vertical-align: top;">В</td> <td>Відновлення влади Української Центральної Ради в умовах окупації.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">4</td> <td>Розгром військ П. Врангеля.</td> <td style="vertical-align: top;">Г</td> <td>Припинення широкомасштабних бойових дій на території України.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="vertical-align: top;">Д</td> <td>Завершення збройної боротьби за незалежність України.</td> </tr> </table>	1	Другий зимовий похід Армії УНР.	А	Націоналізація промисловості, створення сільськогосподарських артілей і комун.	2	Прихід до влади гетьмана П. Скоропадського.	Б	Відновлення права приватної власності, створення державного бюджету.	3	Брест-Литовський договір між УНР і державами Четверного союзу.	В	Відновлення влади Української Центральної Ради в умовах окупації.	4	Розгром військ П. Врангеля.	Г	Припинення широкомасштабних бойових дій на території України.			Д	Завершення збройної боротьби за незалежність України.	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 83–87, 90–97, 175–177.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 71–79, 85–86, 150–153.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 105, 115–116, 183, 189.</p>
1	Другий зимовий похід Армії УНР.	А	Націоналізація промисловості, створення сільськогосподарських артілей і комун.																		
2	Прихід до влади гетьмана П. Скоропадського.	Б	Відновлення права приватної власності, створення державного бюджету.																		
3	Брест-Литовський договір між УНР і державами Четверного союзу.	В	Відновлення влади Української Центральної Ради в умовах окупації.																		
4	Розгром військ П. Врангеля.	Г	Припинення широкомасштабних бойових дій на території України.																		
		Д	Завершення збройної боротьби за незалежність України.																		

<p>55. Установіть відповідність між митцями та сферами їхньої творчості.</p> <table border="0"> <tr> <td>1. О. Білаш, П. Майборода</td> <td>А живопис</td> </tr> <tr> <td>2. Н. Ужвій, А. Роговцева</td> <td>Б поезія</td> </tr> <tr> <td>3. Є. Мірошніченко, А. Солов'яненко</td> <td>В оперний спів</td> </tr> <tr> <td>4. Б. Олійник, І. Драч</td> <td>Г театр</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Д пісенна та хорова музика</td> </tr> </table>	1. О. Білаш, П. Майборода	А живопис	2. Н. Ужвій, А. Роговцева	Б поезія	3. Є. Мірошніченко, А. Солов'яненко	В оперний спів	4. Б. Олійник, І. Драч	Г театр		Д пісенна та хорова музика	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 156, 208–209.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 159–160, 206, 209–210.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 153, 206–207.</p>
1. О. Білаш, П. Майборода	А живопис										
2. Н. Ужвій, А. Роговцева	Б поезія										
3. Є. Мірошніченко, А. Солов'яненко	В оперний спів										
4. Б. Олійник, І. Драч	Г театр										
	Д пісенна та хорова музика										
<p>56. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями.</p> <table border="0"> <tr> <td>1 «Плюралізм»</td> <td>А Можливість соціальних груп висловлювати різні позиції, погляди через своїх представників у політичних і громадських організаціях.</td> </tr> <tr> <td>2 «Радянізація»</td> <td>Б Практика, згідно нехтуванням об'єктивними законами історичного процесу, суб'єктивними бажаннями й довільними рішеннями осіб, які здійснюють її.</td> </tr> <tr> <td>3 «Волюнтаризм»</td> <td>В Спроба реабілітації Й. Сталіна в історії та відновлення його політичного курсу, повернення до політики терору.</td> </tr> <tr> <td>4 «Космополітизм»</td> <td>Г Теорія і практика, в основу яких покладено тезу про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Д Насильницьке насадження на певній території норм економічного, суспільно-політичного, культурного життя, утверджених у СРСР.</td> </tr> </table>	1 «Плюралізм»	А Можливість соціальних груп висловлювати різні позиції, погляди через своїх представників у політичних і громадських організаціях.	2 «Радянізація»	Б Практика, згідно нехтуванням об'єктивними законами історичного процесу, суб'єктивними бажаннями й довільними рішеннями осіб, які здійснюють її.	3 «Волюнтаризм»	В Спроба реабілітації Й. Сталіна в історії та відновлення його політичного курсу, повернення до політики терору.	4 «Космополітизм»	Г Теорія і практика, в основу яких покладено тезу про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації.		Д Насильницьке насадження на певній території норм економічного, суспільно-політичного, культурного життя, утверджених у СРСР.	<p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр. Розгортання ідеологічних кампаній. Процеси радянзації на західних областях України.</p> <p>Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.).</p> <p>Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 373, 374, 96–106, 233–246.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 84–99, 109, 113–160, 233–237.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 93–98, 121, 139, 141, 376.</p>
1 «Плюралізм»	А Можливість соціальних груп висловлювати різні позиції, погляди через своїх представників у політичних і громадських організаціях.										
2 «Радянізація»	Б Практика, згідно нехтуванням об'єктивними законами історичного процесу, суб'єктивними бажаннями й довільними рішеннями осіб, які здійснюють її.										
3 «Волюнтаризм»	В Спроба реабілітації Й. Сталіна в історії та відновлення його політичного курсу, повернення до політики терору.										
4 «Космополітизм»	Г Теорія і практика, в основу яких покладено тезу про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації.										
	Д Насильницьке насадження на певній території норм економічного, суспільно-політичного, культурного життя, утверджених у СРСР.										

57. Установіть послідовність подій державно-політичного життя XVIII ст.

- А Ліквідація гетьманства.
- Б Заснування Нової (Підпільненської) Січі.
- В Полтавська битва.
- Г Утворення Малоросійської колегії на чолі з бригадиром С. Вельяминовим.

Відповідність програмі: Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст.

Українські землі в другій половині XVIII ст.

Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2003. С. 197, 211, 222, 223.

Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 249–252, 260–261, 286–287, 289.

58. Установіть послідовність подій суспільно-культурного життя XIX ст.

- А** Заснування в Києві Південно-Західного відділу Російського географічного товариства.
- Б** Заснування першої української професійної трупи – Товариства українських акторів на чолі з М. Кропивницьким.
- В** Утворення просвітницького гуртка «Руська трійця».
- Г** Утворення Кирило-Мефодіївського братства.

Відповідність програмі: Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства.

Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Діяльність «Руської трійці».

Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Заснування та діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства».

Культура України в другій половині XIX – початку XX ст. Процес становлення професійного театру

Відповідність підручникам: Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 66, 88, 140, 158–165.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 67, 93, 211, 266.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 74, 91–92, 184–185, 230.

59. Установіть послідовність укладення міжнародних договорів (угод).
- А Варшавська угода між Директорією УНР і Польською Республікою.
  - Б Договір між Українською Державою та Великим Військом Донським.
  - В Брест-Литовський договір між УНР, Німеччиною та її союзниками.
  - Г Мюнхенська угода між Німеччиною та Великобританією, Францією, Італією.

Відповідність програмі: Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.). Західноукраїнські землі (1921 – 1938 рр.).

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 84–85, 97–99, 165–166, 304.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 71, 88, 146, 292.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 105, 115, 178–179, 337.

60. Установіть послідовність ухвалення цитованих документів.

А «Метою нашого [представників Ради у справах греко-католицької церкви при Раді Міністрів СРСР] відрядження було з'ясування можливостей... ліквідації уніатської церкви Закарпаття та ставлення до цього партійних і радянських органів Закарпаття та ставлення до цього партійних органів...»

Б «Комуністи у своїх виступах піддали критиці новий роман О. Гончара «Собор». Висловлюючи жаль, що зрілий майстер художнього слова як у кривому дзеркалі показав працю, побут, духовний світ металургів і колгоспників Подніпров'я...»

В «Ми, керівники Республіки Беларусь, РРФСР, України... констатуємо, що недалекоглядна політика центру призвела до глибокої економічної і політичної кризи... заявляємо про утворення Співдружності Незалежних Держав...»

Г «У СРСР побудовано розвинене соціалістичне суспільство... зрілих соціалістичних суспільних відносин, у якому на основі... фактичної рівності всіх націй і народностей... склалася нова історична спільнота людей – радянський народ».

Відповідність програмі: Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр.

Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Політико-ідеологічне становище радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр)

Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 100–101, 206–207, 166–167, 262–263.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 89–90, 207, 184, 251.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 96, 168–169, 204, 268.